

Sosialisme i Norge - hva vil det si?

Hva slags parti er Rødt? • Et offensivt Rødt krever et offensivt program • Fullt og helt, ikke stykkevis og delt • Rødt og miljø • Kva er dei viktige kvinnekampspørsmåla som eit prinsippprogram bør ha med? • Forklaringer og nye forslag fra komiteen

Rødts prinsippprogram Debatthefte 2010

Prinsippprogramdebatten 2010

Debatten rundt nytt prinsippprogram for Rødt er nå i gang, i partilag, på medlemsforumet og noe uformelt. Sosialismekonferansen 13-14.februar trekker også debatten ut over de interne sirklene. Det er et ønske at partilag også arrangerer åpne møter rundt omkring.

Dette heftet er laga av prinsippprogramkomiteen etter en oppsummering de hadde i januar, med formål å «puffe på» debatten i denne fasen av prosessen. De prøver å ta for seg og svare på noen av de utfordringene som er reist i debatten til nå. Innlegga står for signaturenes egen regning, de er ikke «komite-innstillinger». I tillegg har de bedt om innspill fra noen miljøer de syntes det var viktig å høre fra. De som har levert pr 9.februar er tatt med i dette heftet.

Innlegg og forslag som kommer inn fram til midten av mars blir vurdert av Opprør-redaksjonen til det nummeret som sendes ut i forkant av påska. Alle innlegg og forslag som kommer inn blir sendt til prinsippprogramkomiteen. Kommer de inn innen midten av mars kan de innvirke på det endelige forslaget komiteen sender ut 26.mars. Forslagsfristen til landsmøtedokumentet er 28.april.

Forslaga sendes inn til raudt@raudt.no eller pr vanlig post til Rødt, Osterhausgt 27, 0183 Oslo.

Oslo, 9.februar 2010
Arbeidsutvalget
v/Arnljot Ask

Programdiskusjonen: Hva slags parti er Rødt?

Av Arne Rolijordet

Prinsippprogramkomiteen har lagt fram sitt første utkast til nytt program for Rødt, og vi vil med denne artikkelsamlingen bidra til å løfte debatten i partiet. Så langt kan vi registrere at forslaget stort sett blir mottatt som et greit utgangspunkt for den videre diskusjonen. Enkelte har kastet seg ut i polemikk mot større eller mindre deler av forslaget, mens andre legger vekt på det positive i en del nye elementer i forhold til tidligere programmer i Rødt og RV.

Men det mest påfallende trekket med responsen så langt er allikevel at forslaget ikke vekker noen entusiasme noe sted. Og det er kanskje nettopp uttrykk for hvor partiet står akkurat nå – i skjæringspunktet mellom vår tradisjon (ml-bevegelsen) og forsøkene på å utforme en ny revolusjonær politikk for vår tid. Jeg oppfatter at hovedstrømningen i partiet (også blant de som fortsatt kaller seg kommunister) går i retning av et bredt marxistisk masseparti, men det er ulike syn på hva dette betyr i praksis. Så er det et lite mindretall til "venstre" som vil holde fast ved Komintern-tradisjonen, og på motsatt side enkelte kamerater som arbeider for at partiet i sterkere grad frigjør seg fra den gamle retorikken. Det pågår en drakamp om hva slags parti Rødt skal være.

Forslagets form

Vårt forslag er nok først og fremst preget av et forsøk på å overvinne en del av motsetningene innenfor main-stream. Men samtidig har vi hatt et par andre "bestillinger" for øyet som gjør at det blir enda vanskeligere å formulere seg slik at flertallet i partiet blir entusiastiske.

For det første har det vært ønsket å gjøre programmet betraktelig *kortere* enn det eksisterende. Teksten er vel da også omtrent halvert i lengde. Det er ikke mulig å gjøre dette uten at en rekke temaer og utdypinger blir borte. Spørsmålet er sjølsagt om det er feil momenter som har forsvunnet underveis. Forslag til korrigeringer av forslaget er uproblematisk, men blir det mange presiseringer og mye ny tilleggstekst bør vi tenke over om det er andre ting som kan fjernes i stedet.

Faktisk er det en god del kamerater som mener prinsippprogrammet burde vært enda mer forkortet. (Dette synet er også representert i komiteen.) Personlig mener jeg at dette fort kan bli svært uheldig. Et ekstremt kort program vil tendere til å bli en opprømsing av "prinsipper" uten utdyping og forklaring. Dette kan sjølsagt fungere i en brei valgfront, men jeg oppfatter situasjonen slik at det store flertallet ønsker et nytt program for et parti som har en sjølstendig politikk på alle saksfelt, både kortsiktig dagskamp og strategisk.

Et annet ønske som ytterligere forsterker vanskelighetsgraden for komiteen, har vært å kvitte oss med tendenser til "stammespråk". I vår politiske tradisjon brukes det ord og uttrykk som er fremmede for folk flest. Hva fungerer best i vår sammenheng nå: skal vi benytte ordet borgerskapet, makteliten, overklassen, eller de rike? Hvilket *presisjonsnivå* skal programmet ha? Skal vi fortsatt benytte marxistiske termer? Når vi ikke har greidd å være konsekvente i denne sammenheng skyldes det at ulike deler av programforslaget er skrevet av forskjellige folk. Det er flere avsnitt og formuleringer vi ikke har rukket å diskutere grundig sammen. Komiteen må nok arbeide en del med dette slik at det blir en konsekvent språkbruk i det endelige forslaget som vi skal fremme til Landsmøtet. Uenigheter om språk kan for øvrig skyldes uenighet om både form og innhold. Like fullt er det vår oppgave å forsøke å løse dette.

I tillegg må vi være oppmerksomme på de kodeordene vi bruker som er basert på mange års studier og diskusjoner. Vi er liksom veldig innforstått når det gjelder analysen av imperialismen, kapitalismen, kvinneundertrykkninga eller hva det måtte være. Hvilke analyser av verden må være med og hva kan vi sløyfe? Skal vi skrive programmet slik at alle som nærmer seg vårt parti vil forstå alt som står i programmet uten nærmere forklaring? Eller må vi på en måte forutsette at det enkelte medlem bør søke ytterligere innsikt gjennom lesing, studier av marxisme osv.? Skal vi for eksempel ha med hele merverditeorien for å få fram arbeiderklassens historiske oppgave og rolle, eller er dette noe som må være naturlige supplement til vårt program?

Hva slags parti skal Rødt være?

Under denne diskusjonen om form ligger sjølsagt også uenigheten om hva slags parti Rødt skal bli. Skal Rødt være et bredt revolusjonært parti som favner mange ulike folk og meninger eller skal det være et mer stramt organisert *kommunistisk* parti i tradisjonell forstand? Og hva menes med slike uttrykk? På partiets interne debattsider på nettet ser en fort at uttrykket "kommunist" dekker over svært forskjellige syn og holdninger når det kommer til det konkrete.

Sjøl vil jeg kalle meg for marxist. Jeg er skeptisk til bruken av ordet kommunist fordi dette ordet, slik jeg oppfatter det, er negativt ladet for arbeiderklassen både nasjonalt og internasjonalt. Alle forsøk med revolusjon og sosialisme har så langt endt opp i nye overklassediktaturer. Den internasjonale arbeiderklassen har følt dette på kroppen, og det er en felles kollektivt oppsummert erfaring at såkalte kommunistiske land er et rent helvete på jord. Derfor betyr det å slå fast at en er et "kommunistisk parti" og å programfeste proletariatets diktatur en garantert non-kommunikasjon med velgerne generelt og arbeiderklassen spesielt.

De som benytter partidiskusjonen til å harselere over oss som ikke er med på denne type formuleringer, bør tenke over hvilken klasse som har objektiv interesse av dette! Jeg oppfatter også at mange som fortsatt vil kalle seg kommunister ikke deler synspunktene til de grupperingene i Rødt som vil skape et kommunistisk parti i tradisjonell betydning. Dette er et syn som bryter med flertallsoppfatningen av hva slags prosjekt Rødt skal være.

Over hele verden sliter den revolusjonære bevegelsen med disse spørsmålene. Det partiet eller den gruppa som først greier å gi et troverdig svar på hvordan vi skal forme sosialismen i vår tid og samtidig unngå en ny overklasse, vil få stor historisk betydning. I vår sammenheng kunne en annen mer brukbar innfallsvinkel kanskje være "kommunisme slik den opprinnelig var tenkt i god forstand". Det er svært mange som sier at ideen om kommunisme i seg sjøl er veldig god, det er bare at den ikke lar seg gjennomføre i praksis. Etter min mening må programmet opprettholde troen på kommunismen som et positivt mål for menneskehetens utvikling. Og

vi må antyde svaret på hvordan vi skal komme dit, med et reelt demokrati og fulle menneskerettigheter. Oppgaven bør være å skape en form for konsensus om disse spørsmålene, så får vi heller bli litt misfornøyd dersom sluttproduktet ikke inneholder helt presise formuleringer.

Nytenkning

Det som programkomiteen kanskje har lykkes best med, er forsøket på å beskrive overgangen fra dagens bytteverdiproduserende økonomi til et framtidig system basert på produksjon av bruksverdier. Intensjonen med dette avsnittet har vært å finne fram til programformuleringer som forener arbeiderklassens rolle og dagskampen med miljøkampen og de økologiske utfordringene menneskeheten står overfor.

Det har med andre ord ikke vært noe i veien med våre ambisjoner! Nå er det opp til resten av partiet å kaste seg ut i debatten. I dette heftet vil du finne artikler som utdyper enkeltsaker med ulike synspunkter og innfallsvinkler. Komiteen skal etter hvert forsøke å samle opp alle de trådene som kommer inn og behandle dette før endelig forslag blir ferdigstilt. For oss er det bare tiden og veien. Kjør debatt!

Forslag til ny intro/kapittel 1.

Det finnes et alternativ – sosialisme

Av Sigrid Staurset

Rødts grunnleggende mål er at alle mennesker får mulighet til å utfolde seg fritt i samspill med sine omgivelser. Vi arbeider for et samfunn hvor de styrende prinsippene er frihet, solidaritet, likeverd og bærekraftighet – et sosialistisk samfunn.

Kapitalismen har overlevd seg selv. I skjærende kontrast til et stadig økende antall mennesker som lever i sult og nød, sitter et lite mindretall på størsteparten av verdens ressurser og rikdom. En stadig jakt etter mer og mer profitt fører til at natur og mennesker blir utnyttet grovere og grovere.

Et stort flertall av verdens befolkning har interesse av at ressursene fordeles jevnere. Folk flest, i verden og i Norge, ville tjene på at alle får rett til bolig, mat, gratis kollektivtrafikk, på at demokratiet utvides til også å gjelde økonomien. Vi er en del av dette folket, og vi arbeider for at folket skal frigjøre seg sjøl. Vi trenger mer demokrati, ikke økonomisk diktatur. Vi trenger mangfold, ikke ensrettet jag etter profitt. Vi trenger sosialisme.

Til kapittel 2:

Nytt "kommunismeavsnitt"

Av Sigrid Staurset

«Rødts framtidssjón er i stedet et samfunn som produserer de varer og tjenester vi til en hver tid har bruk for, og som naturen er bærekraftig nok til å håndtere. Dette kaller vi bruksverdiproduksjon. Da produseres varer etter hva fellesskapet har behov for, ikke etter hva private kan høste fortjeneste fra. Profitt blir ikke lenger hensiktsmessig som drivkraft eller målestokk. I et slikt samfunn forsvinner grunnlaget for klasser og klassemotsetninger, og muligheter for reelt likeverd og frigjøring for individene åpner seg. Det er et slikt samfunn Marx kalte kommunisme».

(Første, andre og siste setning er uendra).

Til kapittel 2: Et offensivt Rødt krever et offensivt program

Av Ole Marcus Mærøe

Jeg ønsker meg et Rødt som er offensivt ideologisk – både på å utvikle og på å fronte ideologi. Dette er nødvendig for å sette den revolusjonære bevegelsen i Norge i stand til å utvikle seg til et reelt maktsenter i kampen om det politiske og kulturelle hegemoniet – som er en sentral forutsetning for muligheten for noen revolusjon i Norge.

Jeg oppfatter at partiet er for lite offensivt ideologisk. Jeg ønsker meg et parti som knytter sammen de konkrete dagskampene vi deltar i opp mot våre langsiktige mål (les Tron Øgrim: Kommunismen funker BEST, Rødt! Nr 3a 2007), og som mer aktivt argumenterer utad for et annet samfunn. Det krever større ideologisk sjøllitt i hele partiet og at vi har en positiv og realistisk politisk visjon i vårt prinsipprogram (Michael Lebowitz argumenterer for behovet for offensive visjoner i "Sosialismen skapes ikke i himmelen!"). For meg bygger en sånn visjon på "tilbake til Marx" heller enn "bort fra Marx" – men sjølsagt med utgangspunkt i vår virkelighet i dag. 1. utkastet til nytt program har etter mitt syn noen svakheter i forhold til dette perspektivet. Jeg skal ta for meg de mest alvorlige i forhold til sosialismekapitlet.

Kommunisme betyr... hva?

Jeg mener kommunismen må være Rødts mål. Det er privateiendom og klassekløyving som gjennom historia har lagt grunnlag for undertrykking og urettferdighet. Om Rødt skal slåss mot imperialismen, utbyttinga og marginaliseringa av arbeiderklassen og kvinneundertrykkinga er alle strategier som ikke innebærer å oppheve privateiendom og dermed grunnlaget for klassekløyving (og på sikt sjølve klassene) utilstrekkelige.

Både dagens program og det nye programutkastet har med begrepet kommunisme uten egentlig å forklare hva som ligger i dette begrepet. Kommunismen er definert i dagens program som "det klasseløse samfunn", og i programutkastet fra komiteen som "klasser og klassemotsetninger (forsvinner) og erstattes i stedet av likeverd mellom individene". I

tillegg sier det nye utkastet at kima til kommunismen finnes i dag, og noen konkrete områder i velferdssamfunnet (dette er veldig bra!).

Problemet er at et samfunn som "erstatte klassemotsetninger med likeverd mellom individene" er så abstrakt at det på ingen måte beskriver hva vi mener med dette. Når kommunismen som begrep er såpass stigmatisert av høyresida (og av deler av sosialismens historie) må begrepet forklare – og fylles med politisk innhold. Jeg foreslår følgende tillegg etter setninga "Det er et slikt samfunn Marx kalte kommunisme" i utkastet: *Kommunismen legger grunnlaget for frigjøring av menneskenes skaperkraft på en måte som ikke er mulig under noe form for klassesamfunn. Skillet mellom samfunnsmessig nødvendig arbeid, kulturaktiviteter og ulike former for aktiviteter som utfordrer og utvikler folks evner, vil gradvis viskes bort i et sånt samfunn. Under kapitalismen vil en utvisking av skillet mellom arbeid og fritid bety at arbeidet erobrer fritida. Under kommunismen betyr utviskinga av dette skillet at mennesket sjøl erobrer både arbeid og fritid.*

Etter mitt syn bidrar dette til å beskrive kommunismebegrepet på en positiv måte. Det er utilstrekkelig for å forklare kommunismen i dybde, men et såpass kort program som vi går inn for er utilstrekkelig for det uansett. Poenget er å gi ei retning som studier i partiet kan utdype.

Socialismens problemer

Det er to hovedproblemer i behandlinga av sosialisme i utkastet. Vi må ta stilling til disse spørsmåla for å få en helstøpt visjon, som trengs om vi ønsker å være offensive på ideologi.

Er sosialismen først og fremst et økonomisk system eller et politisk system?

Her går motsigelsen står mellom en forståelse som setter arbeiderklassens makt over staten og produksjonsmidlene som sentralt kriterium og en mer økonomisk beskrivelse som handler om statlig eie av produksjon og økonomi og

utviklinga av produktivkraftene. Jeg heller i den første retninga. Det er arbeiderklassen som politisk subjekt som er drivkrafta i sosialismen. Programutkastet vektlegger nesten utelukkende produksjonen (bruksverdi heller enn bytteverdi). For meg må arbeidermaktperspektivet styrkes. Jeg foreslår at første setning i delkapitlet «En maktovertakelse er nødvendig» endres til: *"Det kan ikke være noe virkelig demokrati uten at makta over produksjonen og arbeidsplassene ligger hos de demokratiske organene."* Jeg foreslår også at første setning i andre avsnitt, samme delkapittel, endres til: *"Et slikt radikalt brudd med dagens økonomiske system krever at flertallet av befolkningen ønsker en slik utvikling, og med arbeiderklassen i spissen sjøl reiser seg og tar makta fra kapitalistene og den borgerlige staten."*

Den siste setninga tydeliggjør også hva en sosial og politisk revolusjon innebærer – det første programutkastet framstår litt unntvikkende på dette spørsmålet også.

Hva slags organer må det sosialistiske demokratiet bygge på?

Dette er beslekta med det første spørsmålet. Marx slo fast at dagens maktorganer ikke kan styre sosialismen. Dagens program heller også i denne retninga. Men det nye utkastet har formuleringer som *"Vi vil fortsatt ha frie valg til parlamentariske organer som Storting og kommunestyre der ulike partier konkurrerer om velgernes gunst"*. Jeg oppfatter dette som et forslag til linjeskifte i den revolusjonære bevegelsen. Et linjeskifte jeg er uenig i.

Jeg mener den forma for demokrati vi har i Norge i dag med sine organer og sin organisering er skreddersydd for kapitalens behov. Den parlamentariske tredelinga av makta – som legger mye av makta i henda på byråkratene og regjeringa mens den lovgivende forsamlinga er pasifisert og prisgitt ekspertveldet i departementene – er en konservativ kraft og uegna til å ta ledelsen i et revolusjonært samfunn. Arbeiderklassen må bygge nye demokratiske organer og ett nytt ikke bare kvantitativt "større" demokrati men et kvalitativt annerledes demokrati: arbeiderdemokrati istedenfor borgerlig demokrati.

Såne organer er også nevnt i utkastet, men sånn det står nå er de "tilleggsdemokrati" til Storting og regjering. Etter mitt syn er dagens program bedre på dette området. Jeg foreslår at følgende avsnitt: *"Vi vil fortsatt ha frie valg til parlamentariske organer som Storting og kommunestyre der ulike partier konkurrerer om velgernes gunst. Men innholdet vil være forskjellig. Oppgaven for regjering og Storting vil være å styre samfunnsutviklingen og det økonomiske livet i en retning som kommer alle til gode og ikke slik som i dag hvor kapitalinteresser bestemmer de grunnleggende rammene for samfunnsutviklinga."* under «Samfunnsstyring under sosialismen» endres til: *"Vi vil fortsatt ha frie valg til folkevalgte organer på nasjonalt og lokalt plan, der ulike partier konkurrerer om velgernes gunst. Men innholdet vil være forskjellig. Oppgaven for de folkevalgte organene vil være å styre samfunnsutviklingen og det økonomiske livet i en retning som kommer alle til gode og ikke slik som i dag hvor kapitalinteresser bestemmer de grunnleggende rammene for samfunnsutviklinga."* Jeg foreslår også at parentesens "(parlamentariske organer)" strykes eller endres til «folkevalgte organer» i andre avsnitt, samme delkapittel. Den totale tolkninga av sosialismens styringsformer står igjen totalt annerledes med denne enkle endringa.

Revidert kapittel 3

Av Arnljot Ask

I komiteen er det ulike syn på hvordan kapittel 3 skal være. Det var enighet om at det utsendte forslaget var for langt – og at det også trengte en språklig forbedring. Begge deler henger sammen med: **hva skal kapitlet ta for seg?**

Jeg mener det bør inneholde en kort beskrivelse av dagens kapitalisme, begrensa til hovedtrekka ved den. På en slik måte at det danner grunnlag for parolene og handling-skrava som står i arbeidsprogrammet. Noen har etterlyst standpunkt til f.eks NATO, EU, 6-timersdagen osv her. Jeg mener det er unødvendig, når vi har med de generelle

trekka ved dagens kapitalisme som er tatt med her i kapitlet. Det reviderte forslaget her har andre overskrifter enn det utsendte. Overskriftene her bygger på at jeg ser for meg at programmet er bygd opp slik:

I kapittel 1 markerer vi kort hvorfor vi vil ha en ny verden (dvs overskrifta "Hvorfor vil vi ha en ny verden?") I kapittel 2 legger vi fram visjonene våre, begrunner hvorfor vi vil ha sosialisme (dvs overskrifta: "Hvorfor sosialisme?") I kapittel 3 markerer vi de trekka ved kapitalismen som ligger til grunn for at vi krever at den må vekk. Og i kapittel 4 redegjør vi for hvilke krefter som kan gjøre denne jobben.

Kapitalismen må vekk

Kapitalismens behov for kontinuerlig vekst sprengte det nasjonale markedet. Eksport av kapital kom i tillegg til vareeksport, og finanskapitalen er blitt dominerende i det kapitalistiske verdenssystemet vi kjenner i dag: imperialismen.

Stormaktene har delt opp verden mellom seg, og de store flernasjonale selskapene kontrollerer det meste av verdenshandelen, råvaretilgangen og prisfastsettingen. Rikdommen samles på få hender, mens milliarder av fattige må nøye seg med smulene.

For at dette utbyttersamfunnet skal fungere innebærer det et kontinuerlig press for å underlegge alle deler av samfunnet samme markedslogikk. Det finnes ingen grenser for hva som skal innordnes det internasjonale markedet: Helsetjenester, utdanning, drikkevann og genetisk arvemateriale skal alle bli produkter det kan tjenes penger på.

Menneskehetens livsgrunnlag er truet
Denne kapitalistiske jakten på profitt truer nå livet på jorda. Verden står overfor katastrofale konsekvenser som følge av menneskeskapte klimaendringer. Naturmiljøet raseres i raskt tempo. Dette truer livsgrunnlaget for mange arter og for mennesker, ikke minst i fattige land. Gjennom uhemma bruk av fossilt brennstoff er vi i ferd med å endre klimaet på kloden. Vi ødelegger store mengder matjord hvert år, og jakten etter tømmer og beitemarker raserer skoger. Det fører også til matvarekrise og sultkatastrofer.

Det er grunnleggende for vårt syn på forholdet mellom mennesker og natur at vi må organisere samfunnet ut fra økologiske prinsipper. Vi kan ikke påføre naturen større belastninger enn den er i stand til å bære, enten det dreier seg om bruk av naturressurser, eller inngrep i uberørte områder. Skal livsgrunnlaget for menneskeheten berges må derfor kapitalismen, som setter økonomisk gevinst over miljøet, forkastes. Men også etter at kapitalismen er borte, vil det trengs en aktiv miljøbevegelse, og kontinuerlig kamp for miljøinteressene.

Kvinneundertrykking er innvevd i kapitalismen

Kvinneundertrykkinga gjennomsyrrer samfunnets institusjoner og organisasjoner, det daglige forholdet mellom kvinner og menn så vel som de herskende tankene. Den virker sammen med andre former for undertrykking kvinner opplever, slik som klasseundertrykking og undertrykking på grunnlag av hudfarge eller nasjonalitet. Overklassen tjener på dette, men kvinneundertrykkinga gir også menn flest en rekke materielle, sosiale og psykologiske fordeler. Menn undertrykker kvinner, og har systematisk større makt i alle samfunnets institusjoner. Menns vold mot kvinner er en følge av kvinneundertrykking og kvinneforakt. Omfanget av denne volden øker, i takt med prostitusjon, kvinnehandel og pornografi som alle gjør kvinnekroppen til en vare.

Familien er ikke bare en samlivsform. Den er også en økonomisk enhet som gjennom å innsnevre det offentlige ansvaret for omsorg opprettholder et forsørgersystem som styrker menns makt over kvinner og barn. Å arbeide for at familien ikke lenger skal være en økonomisk enhet er derfor en forutsetning for kvinnefrigjøring.

Imperialismen fører til krig og undertrykking

I forrige århundre førte imperialistiske staters rivalisering og ekspansjonsforsøk til to verdenskriger. På lengre sikt er faren for nye storkriger mellom imperialistiske stormakter en vedvarende trussel mot folk i hele verden

Etter den siste verdenskrigen har rivaliseringen mest tatt form av lokale kriger i og mot fattige land for å beholde kontrollen over dem eller utvide sin innflytelsessfære. Det har ødelagt flere samfunn og skapt ufattelige lidelser for befolkningen. Rødt støtter motstandskampen mot alle former for nykolonialisme og anerkjenner nasjonenes rett til sjølbestemmelese. Samtidig tar vi avstand fra overgrep mot sivile, innskrenking av demokratiske rettigheter og undertrykking, uansett hvor i verden det skjer eller hvem som står bak.

Imperialismen skaper rasisme og sjåvinisme

De fleste av dagens over en milliard mennesker som er på flyttefot forflytter seg innenfor egne landegrensener i den fattige delen av verden. Det er først og fremst økonomiske grunner til migrasjonen, håpet om et bedre liv. Bare en liten brøkdell flykter fra krig og konflikter, og antallet klimaflyktninger er alt i dag flere enn disse.

Bare er et lite mindretall kommer til vår del av verden. Allikevel er rasisme og sjåvinisme en voksende tendens i landene i nord.

Med vår visjon om solidaritet over landegrensene, og i neste instans en verdensorden fri for imperialistisk utbytting, arbeider vi for å skape enhet og gjensidig respekt mellom innflyttere og de som bor i landet fra før, og mellom innbyggerne i ett land og nabolanda. Særlig er dette viktig innenfor arbeiderk-

lassen. For revolusjonære i alle land er det derfor viktig å arbeide mot at innflytterne blir stigmatisert og satt opp i mot de opprinnelige innbyggerne gjennom en diskriminerende og rasistisk assimileringpolitikk, men i stedet integreres i samfunna på et likeverdig vis.

Staten tjener kapitaleierne

Som politisk system eksisterer kapitalismen under mange og ulike styreformer: Parlamentarisme, korporativt samarbeid mellom stat og næringsorganisasjoner, autoritært diktatur og fascisme. De fleste rike og politisk stabile kapitalistiske landene har i dag allmenn stemmerett og valg til representative forsamlinger. Det politiske systemet bygger på at det skal være ytrings- og organisasjonsfrihet og individuell rettssikkerhet. Når disse rettighetene utfordres må også revolusjonære forsvare dem.

Staten blir som oftest framstilt som en nøytral part, men den eksisterer ikke uavhengig av maktforholdene i samfunnet. Det er borgerskapet, som har makta over staten under kapitalismen. Hele lovverket er utforma med det frie markedet og den private eiendomsretten i bunn. For å forpurre opprør og klassekamp har ethvert klassesamfunn etablert overvåkings- og kontrollsystemer som arbeider både åpent og i det skjulte. I hele den vestlige verden øker kontrollsystemene dramatisk under dekke av "krig mot terror". Arbeidet til all opposisjon vanskeliggjøres og tiltak forberedes i tilfelle større samfunnsmessige kriser skulle oppstå.

Det kapitalistiske Norge

Den norske velferdsstaten har vokst fram gjennom en langvarig politisk og sosial kamp med arbeiderbevegelsen som viktigste kraft og kvinnebevegelsen som den nest viktigste. Staten har også stått for utbygginga av infrastrukturen i samfunnet vårt. Det er en historisk tradisjon for at våre rike råvareressurser blir brukt til å bygge ut landet. Hjemfall, råfisklov, industrikraftkontraktene og starten på oljealderen i Norge er eksempler på dette. I tillegg står samvirkebevegelsen sterkt, spesielt blant bønder og fiskere.

Framveksten av velferdsstatene både i Norge og andre land er et resultat av et klassekom-

promiss mellom arbeiderklassen og overklassen. Dette samarbeidet på tvers av de store interessemotsetningene skjøt fart etter andre verdenskrig. Toppene i LO og Arbeiderpartiet har gått inn og ut av statsrådsposter og styreverv i de store selskapene. Lederne i de andre hovedorganisasjonene strever etter liknende posisjoner. Dette klassesamarbeidet på toppen av samfunnet demper tendensene til opprør og motstand.

Helt fram til slutten av 1900-tallet har staten og kommunene spilt ei sentral rolle i utviklinga av økonomien, både som eiere og gjennom politisk styring. Fra 1980-åra av, da oljeinvesteringene begynte å hope opp profitt, har det skjedd ei rask utvikling med sentralisering av kapitalen, kapitaleksport og utflagging av næringsvirksomhet fra det norske borgerskapet si side. I dag brukes klassesamarbeidet til å fremme privatiseringspolitikk og andre reformer som øker innslaget av marked-økonomi i offentlig sektor.

Privatisering og deregulering er imidlertid ikke uttrykk for at staten spiller ei mindre rolle. Den brukes i stor grad for å sikre utvidinga av marked-økonomien og opptrer også sjøl som aktør i markedet. I Norge er det fortsatt slik at staten kontrollerer langt mer av næringsvirksomheten i landet enn tilfellet er i de fleste andre vesteuropeiske landa.

Den norske imperialismen

De store olje- og gassressursene har gitt Norge muligheter til å opptre som en stor kapitaleksportør, med tunge investeringer i det internasjonale finansmarkedet. Store statlige fond og de delvis statlig eide oljeselskapene Statoil og Hydro har vært viktige redskaper for norsk imperialistisk ekspansjon. Det norske borgerskapet søker å bygge ut sine interesser ved å knytte seg tett til de imperialistiske stormaktene

Det er en sentral oppgave for revolusjonære å motarbeide all norsk imperialisme. Rødt godtar ikke at Norges rikdom skal bygges på utbytting og undertrykking av andre folk. Når norske selskaper etablerer seg i utlandet arbeider vi for at virksomheten tjener arbeiderklassen og folket i disse landene, ikke norske privatkapitalister, den norske staten eller utenlandske kapitalinteresser.

Militærapparatet knyttes sterkere til de imperialistiske storebrødrene i takt med den økonomiske satsinga i utlandet. Forsvar av norsk territorium er blitt ei underordna sak. Det viktigste er å sikre borgerskapets investeringer i utlandet ved å opptre som leiesoldater i stormaktenes kriger.

Den samiske urbefolkningen og nasjonale minoriteter undertrykkes

Den norske staten er grunnlagt på territoriet til to nasjoner, den samiske og den norske. Koloniseringa har delt den samiske nasjonen mellom fire stater. Den norske staten har systematisk ranet til seg samisk land og undertrykt samisk økonomi, kultur og språk. Rødt mener samisk sjølråderett i samiske områder må garanteres.

Den langvarige undertrykkinga av kvener, rom (sigøynere) og romanifolk/tatere er også uttrykk for rasisme med dype røtter i det norske samfunnet som vi vil bekjempe.

Nytt avsnitt i kapittel 4:

Ett av avsnitta om motstand mot den imperialistiske undertrykkinga har jeg trukket ut av kapittel 3 og inn i et nytt punkt i kapittel 4, før avsnittet "Rødts særegne rolle":

Internasjonal solidaritet.

Kampen for revolusjon og sosialisme i Norge henger sammen med den internasjonale kampen for sosial og nasjonal frigjøring. I dag er det folkene i den såkalte tredje verden som bærer de tyngste byrdene og fører de hardeste kampene mot det imperialistiske verdenssystemet, sjøl om de fleste i dag ikke står på terskelen til å gjennomføre sosialistiske revolusjoner i sine land. Rødt må jobbe for at den norske arbeiderklassen skal støtte disse kampene på et antiimperialistisk grunnlag.

Den norske arbeiderklassen må utvikle kontakt med arbeiderklassen og revolusjonære i andre land og støtte forsøk på revolusjon og sosialismebygging som gjøres ut i fra disses lokale forutsetninger, uten dermed ukritisk å omfavne alle som kaller seg revolusjonære eller sosialister.

Om kapittel 4: Kreftene for forandring

Av Arne Roljordet

Det siste kapitlet i programforslaget forsøker å gi en beskrivelse av hva slags krefter som kan forandre dagens samfunn. Også her har det meldt seg mange innvendinger. Det til tross for at dette kapitlet kanskje er det som har vært mest gjenstand for meningsbryting i og rundt komiteen på forhånd.

Vi ser at det fortsatt er mye som kan forbedres i disse kapitlene, men vi har vedtatt å opprettholde denne strukturen. Så skal vi sjølsagt jobbe med å få til bedre flyt i språket før det endelige forslaget sendes ut.

En del av kritikken av Kapittel 4 er basert på behovet for å ha en klar klasseanalyse og en mer detaljert forklaring av hva klasser er. Komiteens ønske har derimot vært å utarbeide et forslag som kan fungere i den faktiske politiske virkeligheten slik den framstår i dag.

For den som vil se nærmere på begrunnelsen og den bakenforliggende diskusjonen vil jeg anbefale Opprør nr. 1 – 2009. Der la "Arbeidsgruppa klasseanalyse" som jobbet for programkomiteen i startfasen, fram en del stoff til videre diskusjon i partiet. Det jeg ser i ettertid er at vi opplagt har en litt for tynn beskrivelse av fagbevegelsen og dens rolle. Det er enighet i komiteen om å arbeide mer med dette.

Når det gjelder beskrivelsen av partiet og dets oppgave kan det derimot være grunnlag for større meningsforskjeller. Dette er jo nettopp ett av de spørsmålene det er størst uenighet om i partiet. Her bør komiteen finne fram til klare alternative forslag som landsmøtet må stemme over.

Strukturen

En del kamerater har reagert på rekkefølgen av kapitlene i programforslaget. Forklaringen på den foreslåtte strukturen er følgende: Først må vi beskrive hvorfor vi i det hele tatt eksisterer, hvorfor det er nødvendig med et eget parti. Kapittel 2 om sosialismen er da vårt mål, dvs. hva vi vil ha i stedet. Så kommer en grundigere beskrivelse av dagens kapitalisme (kapittel 3) og til slutt hvordan vi skal få til forandringen (kapittel 4).

Fullt og helt, ikke stykkevis og delt

Av Mari Eifring og Fredrik V. Sand, Rød Ungdom

Rødt består av forskjellige folk som mener mye forskjellig, og slik bør det fortsette. Samtidig kan ikke den politiske konsekvensen av det være at vi framstår utydelige og lavmælte, slik det ofte ender opp i dag i dag. I redsel for å trække noen på tærne, går Rødt på ideologiske tåspisser.

Før man lager ferdig et prinsippprogram, må man spørre seg selv om hva som skal være formålet til programmet. Er det først og fremst beregna på de som er med i partiet nå, eller på potensielle nye medlemmer? Skal programmet kun ha som mål å avklare vårt ideologiske ståsted, eller er det også meninga at man skal lære mye nytt av å lese programmet? Dersom prinsippprogrammet skal ha viktig funksjon i partiet, er man først nødt til å være enig om disse premissene. Hvis ikke vil det fort bli et program som spriker i alle retninger, og det er nettopp denne fella vi mener førsteutkastet har gått i.

Vi mener Rødts prinsippprogram bør være kort, og utforma med tanke på folk som er interesserte i Rødt og som vil vite hva vi står for, enten de bare er nysgjerrige eller nettopp har blitt med i partiet. Prinsippprogrammet bør være enkelt å forstå og handle om nettopp det som er Rødts prinsipper, og ikke være en studiesirkel med lange avhandlinger om, og analyser av kapitalismen. Ikke fordi dette ikke trengs, men fordi dette hører hjemme et annet sted (for eksempel i en studiesirkel). Hvordan får vi et slikt program? Nøkkelen er å ta ordet "prinsippprogram" på alvor, og ha som mål å være ideologer, ikke kommentatorer. Altfor mye i førsteutkastet som foreligger er skrevet i et utenfra-perspektiv. Men vår oppgave er ikke å analysere hvordan "Sosialismen" vil fungere, oppgaven vår er å vise hvordan *Rødts sosialisme* vil fungere, og hvilke sosialistiske løsninger vi vil jobbe for. Førsteutkastet til program legger altfor stor vekt på analyser og oppsummeringer, i stedet for meninger og prinsipper. Dette kommer særlig fram i det tredje kapitlet – En kriseridd kapitalisme, hvor de fleste avsnittene kun er forklaringer på hvordan kapitalismen

fungerer i dag, og sier svært lite om hva Rødt egentlig vil.

Dette må være *Rødts* prinsippprogram. Mange kan være enige i at kapitalismen er fæl, men det er ikke nok i seg selv at vi får folk til å enes om det. Derfor må programmet også ha som mål å tydeliggjøre Rødts funksjon og mål, slik at det blir klart hvorfor akkurat Rødt er en nødvendig kraft for for å jobbe for de prinsippene vi skisserer opp. Prinsippprogrammet må ha som mål å overbevise folk om at løsninga kan ligge i Rødt.

Prinsipper for Rødt

Så til kjernen av spørsmålet. Nemlig, hva er det så vi ser på som de viktigste prinsippene for Rødt å framheve i prinsippprogrammet. Her er det vi mener er Rødts forenende og viktigste prinsipper:

- **En annen verden er mulig – og nødvendig**

Prinsippprogrammet må vise hvordan kapitalismens veksttvang er på kræsjkurs med både miljøets og samfunnets bærekraftighet. Og vi må være klare på hvordan kapitalismen er udemokratisk i sin natur, og hvordan den forutsetter et klassesamfunn der en overklasse har både makt over og retten til å ta ut profitt av arbeiderklassens arbeid. Kapitalismen forutsetter utnyttning og undertrykking av store deler av verden, og skaper kriger og konflikter.

- **Vi trenger sosialistisk folkestyre**

Prinsippprogrammet må vise at et sosialistisk folkestyre hvor demokratiet også råder over økonomien, er vårt alternativ til kapitalisme. Vi jobber for et folkestyre der det store flertallet som produserer varer og tjenester for samfunnet også er de som styrer samfunnet, i stedet for at det er markedskrefter og profittjakt som legger premissene. Rødts langsiktige mål er et klasseløst samfunn. Å oppheve en liten elites økonomiske makt over arbeidskraft og produksjon er en forutsetning for å komme dit. Det er viktig at vi klarer å beskrive dette med egne ord, i stedet for å hoppe til utenfra-perspektivet og referere til det som "det Marx kalte kommunisme" slik det står i dagens førsteutkast, som tåkelegger mer enn det klargjør.

• Fundamental feminisme

Viktigere enn å bare analysere kvinneundertrykkinga, er det å si noe om hva Rødt har tenkt å gjøre med det. Sosialisme fjerner grunnlaget for den økonomiske utnyttinga av kvinner, men er i seg selv er ingen garanti for full kvinnefrigjøring. Derfor er det viktig å understreke at feminisme gjennomsyrrer Rødts ideer om et bedre samfunn. Med gjennomsyrrer mener vi ikke være en del av en opprømsing over alt som er viktig for Rødt, som i det nåværende utkastet, men at det skal prege hele programmet.

• Revolusjon er middelet – reform ingen motsetning

Rødt er et revolusjonært parti, og mener at det er nødvendig med en grunnleggende forandring av maktfordelinga i samfunnet. En slik maktovertakelse forutsetter et flertall i befolkningen som jobber for dette, og fram

til dette er tilfelle arbeider Rødt for å få gjennomslag for så mye som mulig av vår politikk som gjør forholdene for folk bedre under kapitalismen. Vi ser på det som Rødts oppgave her og nå, å legge til rette for et bedre samfunn og sette folk i stand til å styre.

Vi er et lite parti, derfor trenger vi å si det vi mener så høyt og tydelig som mulig. Det første prinsippprogrammet for det nye partiet er tydelig et kompromiss mellom to partier som fusjonerte. Det nye programmet må ha større ambisjoner enn som så. Prinsippprogramprosessen som nå er i gang bør ha som mål, ikke bare å finne, men også å *tydeliggjøre* prinsippene som samler de forskjellige strømningene i Rødt, og som er våre felles mål. Først når vi klarer det kan vi si at prosessen med å få samla den revolusjonære bevegelsen er i mål, og at vi er klare for å være offensive!

Rødt og Miljø

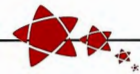
Av Silje Lundberg, 1. nestleder i Natur og Ungdom

Rødt mener mange gode ting på miljøsidan, og i forhold til de overordnede problemstillingene vi står ovenfor i dag. Likevel er det mye Rødt kan gjøre bedre i miljøpolitikken. Ikke i forhold til hva en skal mene, men til hva en skal gjøre. Et parti kan aldri bli et miljøparti bare ved å mene de riktige tinga. Det er det daglige arbeidet, det er presset en legger ned i arbeidet, som avgjør om et parti er et miljøparti eller ikke. Her har Rødt fortsatt et stykke å gå. For om miljøet skal vinne frem, om den bærekraftige politikken skal settes over den kortsiktige politikken som baserer seg på profitt, så hjelper det ikke bare å mene de riktige tinga. De må jobbes med.

Prinsippprogrammet til Rødt slår tydelig fast hvilke utfordringer vi i dag står ovenfor. Vi mennesker er i ferd med å koke kloden. Likevel skulle jeg ønske prinsippprogrammet kunne vært enda tydeligere. Jeg skulle ønske det ble slått fast at det er de rike, industrialiserte landene som står for de store utslippene av klimagasser, men det er verdens fattigste

som rammes. Tallenes tale er klar. 97 prosent av dødsfall i tilknytning til naturkatastrofer skjer i utviklingsland. Menneskeheten bruker ikke bare jordas ressurser feil, men de blir brukt langt over bæreevne.

Valget i 2009 var skuffende for alle som satte miljø høyt, det er ikke til å legge skjul på. I prinsippprogrammet til Rødt står det at man vil trenge en sterk miljøbevegelse etter avskaffelsen av kapitalismen. Men miljøet har ikke tid til å vente. Rødt må bli en langt tydeligere aktør i debatten. Miljøet trenger, og krever, at det hver dag er noen som presser på for de bærekraftige løsningene, og som hver dag minner politikerne i regjeringen og på stortinget om kravene vi stiller til dem. Prinsippprogrammet til Rødt sier at «Vi kan ikke påføre naturen større belastninger enn den er i stand til å bære, enten det dreier seg om bruk av naturressurser, eller inngrep i uberørte områder.» Og dette er nok den viktigste setningen i hele programmet. Setningen som forhåpentligvis vil mobilisere til kamp for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja, og som fører til seier i den viktigste miljøsaken i 2010.

Kva er dei viktige kvinnekampspørsmåla som eit prinsippprogram bør ha med?

Av Ingrid Baltzersen, nestleiar og kvinnepolitisk leiar

Kvinneundertrykkinga er innvevd i kapitalismen, men har lengre røter, patriarkatet har eksistert i alle klassesamfunn me kjenner til. Kvinneundertrykkinga er ei anna type undertrykking enn både klasseundertrykking og rasisme, kvinner og menn lever saman i familier, samtidig som kvinnerørsla og enkeltkvinner forsøker å bekjempe manskemakta. Erfaringane frå dette er nødvendige både for revolusjon og sosialisme.

Eit viktig poeng som må vera med i eit prinsippprogram er at kvinner si felles erfaring som kvinner både gjer dei til ein særige del av arbeidarklassen, og at stillinga deira som klasse og kjønn gjer dei til ei viktig kraft i kampen til arbeidarklassen. Siri Jensen har arbeida mykje med det, limer inn hovudpunkt her frå artikkelen «To spisser i arbeiderklassens kamp» (Rødt # 3 2009):

“De to spissene er blitt forstått på ulike måter. Slik det framgår av artiklene utgjør den ene spissen av det tradisjonelle kjerneproletariatet som utøver sin rolle på grunnlag av sin strategiske posisjon i produksjonen, sin konsentrasjon til store arbeidsplasser og sin historisk sterke organisering, ofte gjennom sterke klubber eller foreninger som tar initiativer og går i spissen. Dette er en svært mandsdominert del av arbeiderklassen, men det finnes også kvinner i kjerneproletariatet. Den andre spissen utgjøres av den kvinnelige delen av arbeiderklassen på grunnlag av deres stilling som klasse og kjønn, i skvisen mellom yrkesarbeid og samfunnspålagt ansvar i familien (direkte og indirekte), med tilleggslønn (beskrevet mer konkret i artiklene). Denne krafta kommer ikke så tydelig til uttrykk nettopp fordi den mangler organisering, men kan blant annet sees i underliggende bevegelser med brei oppslutning, som for 6-timersdag og heving av kvinnelønna, og nå sist i kampen om offentlig tjenestepensjon (se lenger ut i artikkelen). Det strategiske spørsmålet som analysen reiser, er nettopp hvordan denne krafta kan finne organisatorisk utløp.”

Kjersti Ericsson har etter mitt syn utvikla synet på sosialisme lengre enn det som har kome med i programmet. Ericsson har i fleire bøker skrivne korleis erfaringane frå kvinnekampen kan brukast i utviklinga av sosialismen. Eg har klipt frå heftet “Feministisk sosialisme?” (innleiing holdt på Rød Valgallianses sosialismestevne i 1998/Ekstranummer av Røde Fane # 3, 1998):

“Det er lett å se svakhetene ved en snever omsorgsrasjonalitet som ikke omfatter mer enn det som tradisjonelt har vært sett på som kvinnens verden, nemlig hjemmet og familien. Men det er også lett å se svakhetene ved prinsipper og regler som er ute av stand til å se konkrete mennesker. Visst trenger vi prinsipper og evnen til å se de store linjene. Men er det noe vi virkelig trenger i kampen for et nytt og bedre samfunn, så er det en velutviklet evne til å se konkrete mennesker. Uhyggelig mange menneskeskjebner er blitt knust når sosialismens store planer, ideer og prinsipper skulle kjempes igjennom. Ofte har det riktignok vært slik at de som har prøvd å bygge sosialismen har stått i situasjoner der konsekvensene av alle gjennomførbare valg ville være fryktelige. Men det er også tilfelle at konkrete mennesker og deres konkrete liv har hatt en tendens til å bli svært små og betydningløse, ved siden av de store planene og prinsippene. Og dette har åpnet for fryktelige overgrep.

Kanskje er en ny tenkemåte i ferd med å oppstå? Dagens kvinner står med ett bein i hver leir. Ved at de er blitt yrkesaktive arbeidere, er de også blitt direkte deltakere i klassekampen, de står midt i de store, samfunnsmessige motsigelsene mellom klassene. Men ved at de fortsatt er omsorgspersoner i hjemmet, er de også prega av behovslogikk og ansvarsrasjonalitet. Gjennom kombinasjonen med klassesolidariteten er behovs- og ansvarslogikken i ferd med å få en samfunnsmessig dimensjon. Og kanskje er det nettopp denne tenkemåten som peker framover, mot et sosialistisk samfunn.”

Er dei viktige prinsippa dekkja inn i forslaget?

Kvinnekampen er generelt lite integrert i dei avsnitta som ikkje handlar direkte om kvinneundertrykking og kvinnekamp. Men er vanskeleg å finna konkret forslag på korleis endra det, for opprømsing av alt me meiner er viktig over alt fungerer også dårleg. Korleis kvinneundertrykkinga er vevd inn i kapitalismen er dekkja greit inni kapittel 3. Men det bør stå ein setning eller to om korleis kvinner konkret blir utsett for økonomisk undertrykking ved hjelp av at dei får tilleggs lønn og blir utsett for forventningar til husarbeid og familieansvar, det er korta såpass ned at det berre er påstand, men ikkje forklart.

I fjerde avsnitt under «Samfunnsstyring under sosialismen» i kapittel 2 er kvinnefrigjerung nevnt så vidt, det står «Den sosialistiske staten skal fremme kvinnefigjoring og antirasisme.» Men det er ikkje grunngeve. Det bør komma klårare fram også i det kapittelet kvifor kvinnefrigjerung er nødvendig for at den sosialistiske staten blir levedyktig, ikkje berre har det som eit krav. Viss kvinnene framleis blir undertrykte under sosialismen, gjennom lågare lønn, meir ansvar for familien, vald frå menn og krav om utsjånad og moral, så vil sosialismen degenerera. Det er fordi arbeidarklassen/vanlege folk ikkje kan driva og undertrykka kvarandre, utan at det også utviklar undertrykking på andre samfunnsområde. Og ein kan ikkje undertrykka halve befolkninga og samtidig ha eit samfunn basert på medverknad frå folk. Perspektiva om ein fleirstemmig revolusjon, og forholdet mellom individ og kollektiv bør klarare inn. Me ønskjer ikkje ein sosialisme der individ blir knuste på alteret til fellesskapet, men me ønskjer å ta vare på dei positive tinga som finst i samhald og kollektivismen.

Arbeidarklassen i kapittel 4 er utan kjønn. Problemet med det er at oppfatninga om arbeidarklassen som mannleg ikkje blir utfordra. Rollen kvinnene i arbeidarklassen spelar som sjølvstendig kraft er ein del av analysen av arbeidarklassen. For å retta på dette kan ein t.d. ta inn eit poeng eller to frå artikkane til Siri Jensen, f.eks: «Den kvinnelige delen av arbeiderklassen er en kraft på grunnlag av deres stilling som klasse

og kjønn, i skvisen mellom yrkesarbeid og samfunnspålagt ansvar i familien (direkte og indirekte), med tilleggs lønn».

Kvinnekampen som revolusjonær kraft bør skillast tydelegare ut. Det er eit greit avsnitt om det i kapittel 4, men kvinnekampen blir berre ein av fleire rørsler og nye rørsler, og ein får ikkje fram det særsegne med kvinnekampen. Konkret kan ein løysa det ved å flytta den første setningen i det avsnittet opp til avsnittet over, og kutta ordet «tilsvarende».

Innvandrarar og antirasisme som kraft i klassekampen bør jobbast vidare med, men der har kanskje ikkje Raudt godt nok formulerte teoriar, sjølv om me har bra politikk. Erfaringane frå teoriutviklinga rundt kvinnene si stilling i arbeidarklassen og rolle i revolusjonær kamp vil vera nyttige for utvikling av teoriar på det området.

Rødts prinsippprogram

Debattefte 2010

Innholdsfortegnelse:

Hva slags parti er Rødt? av Arne Rolijordet	s. 3
Forslag til ny intro/kapittel 1 av Sigrid Staurset	s. 5
Forslag til nytt "kommunismeavsnitt" Av Sigrid Staurset	s. 5
Et offensivt Rødt krever et offensivt program Av Ole Marcus Mærøe	s. 6
Endring Kapittel 3 : Kapitalismen må vekk Av Arnljot Ask	s. 8
Om kapittel 4: Krefte for forandring Av Arne Rolijordet	s. 11
Fullt og helt, ikke stykkevis og delt Av Mari Eifring og Fredrik V. Sand	s. 12
Rødt og Miljø Av Silje Lundberg, Natur og Ungdom	s. 13
Kva er dei viktige kvinnekampspørsmåla som eit prinsippprogram bør ha med? Av Ingrid Baltzersen	s. 14

